

ALGEMENE BESCHOUWINGEN BEGROTING 2025

VVD Fractie Almelo

Ger Vermeulen
Willem Loupatty
Yvonne Bijenhof
Esther Reinders
Edwin Groenendal

Algemeen financieel: Ravijnjaar 2026 en verder

We zijn blij dat de begroting 2025 sluitend is. Begroting plezierig stuk om te lezen; lijk document, maar wel toegankelijk. Uiteraard zorgen om het jaar 2026 en verder. We hebben de raadsbrief van het college ontvangen, gelezen en besproken. Wij ondersteunen in belangrijke mate de lijn die het college kiest hoe het tekort vanaf 2026 op te lossen. Dus 13 mio sociaal domein en 2 miljoen elders.

VVD vindt teleurstellend en eigenlijk onbegrijpelijk dat Rijksoverheid wettelijke verplichting niet nakomt aangaande voldoende middelen. Artikel 108 Gemeentewet is duidelijk in zijn bewoordingen. We ondersteunen een eventueel juridisch pad dat naar verluid meerdere gemeenten gaan bewandelen en roepen het college op zich daarbij aan te sluiten. Uit vele rechterlijke uitspraken blijkt dat ook de Rijksoverheid zich aan de eigen wetgeving moet houden.

We hebben zeer veel moeite met jaarlijkse verhoging van de OZB met 2,5% extra. Begrijpen dat het in deze moeilijke situatie niet anders kan maar het mag geen jaarlijks automatisme worden. Gelukkig volgt het college niet de lijn van sommige andere gemeenten die de OZB in een keer met 10% willen verhogen. Dus van jaar tot jaar bezien en telkens opnieuw beoordelen of wederom een verhoging met 2,5% extra nodig is. De VVD zal ook dan een kritische houding innemen. Onze inwoners hebben niet om het ravijnjaar gevraagd.

We begrijpen dat het niet eenvoudig is om in het sociaal domein stappen terug te moeten doen, maar we staan nu echt op het punt om anders over het sociaal domein te gaan denken. De bomen groeien helaas niet meer tot in de hemel. Er zal beter moeten worden gecommuniceerd met de maatschappij. Wat wilt u zelf doen aan het probleem? Wat gaat u zelf bijdragen? Waar het gaat om de jeugd wordt de ook vroeger gestelde vraag weer actueel. Wat is vanuit uw eigen verantwoordelijkheid voor uw kinderen uw eigen bijdrage aan de oplossing? Ook bij uitvoering van de verplichtingen uit de Jeugdwet is er meer ruimte dan wordt gedacht om af te wijken of zelfs af te wijzen. Er is een verandering van houding en gedrag noodzakelijk, ook van uitvoerders binnen het sociaal domein ten stadhuize. Lees ook wethouder van Mierlo in Tc Tubantia van 11 april 2024 (“er zijn koerswijzigingen nodig om de sociale ondersteuning in de gemeente betaalbaar te houden.” Dat betekent: “een zwaarder beroep doen op de zelfredzaamheid. De oude manier van werken is niet eindeloos houdbaar”). Dus meer eigen verantwoordelijkheid binnen de familie of bij de ouders. Overigens staat buiten kijf dat inwoners die zich zonder hulp niet op fatsoenlijke wijze staande kunnen houden ook in die toekomst op die hulp moeten kunnen rekenen. De jeugdzorg blijf als gezegd een belangrijke schakel, maar er valt niet aan te ontkomen dat ouders meer verantwoordelijk worden gemaakt met de bedoeling dat minder kinderen uit huis worden geplaatst en zodoende de kosten zullen afnemen. Overigens blijkt uit een recent verschenen rapport van Unicef dat plaatsing van kinderen die echt niet meer thuis kunnen blijven wonen, elders in de familiekring of binnen professionele pleegzorg, de voorkeur zou moeten hebben. Wij zijn benieuwd in hoeverre het college daar op anticipeert. Kijk naar de kostenstijgingen van jeugdzorg in het sociaal domein. Als wij de cijfers juist interpreteren (blz. 100) dan omvat het bedrag dat wij uitgeven aan jeugdzorg inmiddels 67,8 mio per jaar. Dat is uitermate zorgwekkend en plaatst de opstelling van de Rijksoverheid, maar ook van ons zelf als gemeente, nog eens schel in het licht. Wij verwachten van het college antwoord op de vraag hoe aan deze noodzakelijke omslag in denken en handelen invulling zal worden gegeven. (zie over falende jeugdzorg ook Sharon Stellaard, TcTubantia 6/11/2024)

Afsluitend: graag aandacht voor financiële risico's en het daarnaar handelen, vooral in het sociaal domein. Daarnaast aandacht voor voldoende weerstandsvermogen om incidentele tekorten op te vangen en aanvullende beheersmaatregelen te treffen (hetgeen gelukkig al het geval lijkt te zijn, zie paragraaf weerstandsvermogen in de begroting).

Personeel en Organisatie

Bij de VVD leven zorgen over de omgang van het personeelsbestand. Groei kan niet onbeperkt door gaan. Alleen al in de periode van onze Raad is personeelsbestand gestegen van 822 naar 991 mensen. Dat lijkt extreem en zeker nu onze gemeente binnenkort alweer een banenmarkt organiseert om kennelijk nog meer mensen aan te trekken. Kan het college een verklaring geven voor deze groei? Verder maken wij ons zorgen over het aannemen van personeel voor de uitvoering van SPUK's (Specifieke Uitkeringen), terwijl de dekking kan wegvallen. Ook zorgen om externe inhuur en de kosten hiervan. Wij snappen dat externe inhuur soms onvermijdelijk is, maar niet altijd. Wat gaat het college doen om de kosten van externe inhuur te beperken? Zijn er cijfers over personeelsbestand en externe inhuur bekend van andere gemeenten die qua omvang met Almelo te vergelijken zijn? In het verleden zijn aankondigingen tot bezuinigen op personeelsbestand zelden goed uitvoerbaar gebleken. Het dekken van bezuinigingen door taakstellingen op de organisatie leidden simpelweg tot niet ingevulde taakstellingen met alle onrust van dien. In een ambtelijke organisatie als de onze vraagt eea een goede voorbereiding. Eerst zul je moeten bepalen wat je minder wilt presteren en van daaruit bepaal je dan met hoeveel minder capaciteit je dan uit kunt. Daarbij voorkomen dat de Almelose samenleving geweld wordt aangedaan omdat kwaliteit en output kunnen dalen. En als de oplossing wordt gezocht in verbetering van efficiency, wat zijn daar dan weer de kosten van? De thans gepresenteerde cijfers bij uitwerking van datagedreven werken en het onderdeel ICT beloven niet veel goeds als het gaat om bezuinigen. Wij horen graag van het college hoe in dit geval de voorgenomen bezuiniging wordt aangepakt en wanneer wij uitgewerkte voorstellen tegemoet kunnen zien. Als de veranderingsopgave moet leiden tot inzet van extra capaciteit, is dat dan intern of extern en wat zijn daarvan de kosten? Waar is dat begroot?

Stedelijke Ontwikkeling

Een belangrijk onderwerp. Stedelijke Ontwikkeling is in het belang van alle inwoners. Het is veel meer dan alleen stenen stapelen. Met Stedelijke Ontwikkeling wordt gepoogd meer balans in de stad en meer balans in wijken te brengen, waardoor het perspectief voor alle inwoners verbetert. Er moeten ook fysieke wijzigingen plaats vinden in wijken waar nu een groot beroep wordt gedaan op het sociaal domein; stapeling van problemen moet voorkomen worden. Dat kan door meer draagkracht en veerkracht in die wijken te brengen en dus door te vernieuwen en herstructureren van de woningvoorraad.

Kortom: wijken moeten naar een hoger niveau getild worden, voorkomen moet worden dat er een opeenstapeling van problemen plaatsvindt en de kanselijkheid in deze wijken moet worden teruggebracht, want deze is er nu niet of onvoldoende. En dat vinden wij als liberalen ernstig. Het moet er niet toe doen in welk huishouden je wieg staat, maar je moet in Almelo in elke wijk de kans hebben om je te ontwikkelen, je te ontplooien. Stedelijke Ontwikkeling is geen doel op zich maar een middel om deze evenwichtigheid in de stad en in de wijken te bevorderen. Sociaal en fysiek gaat hand in hand.

De VVD hecht er en zeerste aan om, ook in lastiger tijden, de koers vast te houden waar het gaat om de woningbouwplannen. Bovendien moeten wij vasthouden aan maximaal 30% sociale huur, zoals de laatste jaren telkens opnieuw door het college is uitgestraald en aan de Raad is voorgehouden. Daarbij te benadrukken dat wij tegenover nieuw te bouwen sociale huurwoningen (bijvoorbeeld ook in Westerdok, waar niets mis mee is!) er graag van uit gaan dat er ook sterk verouderde sociale

huurwoningen worden gesloopt. Ten eerste is van belang dat ons omringende gemeenten ook hun 30%-steentje gaan bijdragen aan sociale huurwoningen. Hoe kan het nou zijn dat bijv. Wierden een hele grote woningbouwontwikkeling als Zuidbroek tegen de gemeentegrens met onze stad aanbouwt met, bij ons weten, naar verhouding maar weinig sociale woningbouw.

Wij zien tot onze vreugde dat er belangrijke vorderingen worden gemaakt met transformatie van Westerdok, Spoorzone en Stadskade. Daarvoor zijn forse aankopen nodig van bestaande onroerende zaken. Om die aankopen beter te stroomlijnen komen wij met een motie om vanuit de raad het college in staat te stellen om die aankopen te doen, uiteraard binnen het budget dat wij daarvoor als raad beschikbaar stellen en de spelregels die daar inhoudelijk bij horen. Dat voorkomt dat wij als Raad over iedere aankoop binnen het plan dat de Raad al heeft goedgekeurd, telkens moeten beraadslagen met alle tijdverlies van dien.

Iets over hoogbouw. De VVD is zeker geen tegenstander van meer hoogbouw in de Spoorzone, maar ook elders in de stad op plekken waar het kan. We hebben daar als Raad in de voorgelegde en goedgekeurde plannen al toe besloten. Ook de andere grote Overijsselse steden blijken in het centrum op hoogbouw in te zetten.

Almelo is aangesloten bij de Regionale Stedelijke Investeringsagenda. Dat is samen met Hengelo en Enschede een afspraak om verder te verstedelijken. Voor de toekomst van de stad en onze inwoners moeten wij hierin mee. Voorzieningen gaan onder druk staan als we niet samen met Enschede en Hengelo een schaa sprong maken. Gelukkig vindt de minister dit ook, dus grijp dit traject van de verstedelijkingsopgave met beide handen aan. (BLZ. 21)

Economie

Wij zijn trots op onze prachtige en veelzijdige bedrijven. Mooie maakindustrie, schitterende hi-tech, belangrijke dienstverlening.

Belangrijk. Een goede economie is een voorwaarde voor een gezond en goed leefklimaat, en het vormt de basis voor de voorzieningen in de stad. We moeten blijven investeren in een goed vestigingsklimaat voor bestaande en nieuwe bedrijven; stilstand is achteruitgang. Economie gaat hand in hand met woningbouw. Willen we de schaa sprong maken waar ik het net over had, dan zul je ook banen moeten hebben. Immers, je komt hier niet wonen als je geen werk zou kunnen vinden.

Vandaar ook XL Businesspark 2. We kijken uit naar verdere raadsbehandeling en zijn als bekend een groot voorstander. Niet onbelangrijk, behalve de werkgelegenheid voor Almelo en Twente levert dit ook jaarlijks terugkerende inkomsten (OZB van vele miljoenen) op, net zoals XL Businesspark 1.

Sport, cultuur en aantrekkelijke stad

In Almelo moet je niet alleen goed kunnen wonen en werken. Ook vrijetijdsbesteding is essentieel.

Sportvoorzieningen belangrijk. Trots op ontwikkelingen bij onze verenigingen; accommodatie liggen er goed bij. Ook blij met nieuw zwembad.

Een aantrekkelijke stad heeft ook een bruisende binnenstad. Mooi dat er nu door bezoekers twee uur gratis geparkeerd kan worden en dat er geïnvesteerd gaat worden in het veilig fietsparkeren. Bij het bruisende element van de binnenstad hoort ook de mogelijkheid om plezierig uit te kunnen gaan, zodat vooral onze jeugd niet haar uitgaansleven buiten de stad gaat zoeken. In navolging van de motie Cete

willen wij graag op korte termijn de naar onze mening in het voorjaar nogal geforceerd tot stand gekomen regeling omtrent sluiting van horeca en terrassen weer ter bespreking in de raad brengen.

Cultuur is van groot belang voor een stad die ertoe doet en voor al haar inwoners. Cultuur is ruim begrip en strekt zich uit van Havendagen en Heracles tot museum en beeldende kunst. Goed dat er een cultuurnota in de maak is, maar het college dient ervoor te waken dat er cultureel niets meer gebeurt als een kans zich aandient maar de cultuurnota nog niet gereed is. Het is uitermate ongelukkig dat onze stad als een vooraanstaande grote stad in Overijssel geen grote theatervoorziening meer heeft. Wij verwachten van het college dat er spoedig inzicht wordt gegeven in plannen om in dit gemis te voorzien.

Belangrijk voor ons is het recreatief bevaarbaar maken van het Almelo-Nordhorn kanaal, zeker in combinatie met het Kanaalpark dat nu ontworpen wordt en zoals dat in de visie op de Spoorzone door de raad is vastgesteld. Onze stad moet toeristischer aantrekkelijk worden. En ook hier een gouden kans om water en groen te kunnen verbinden aan woonmilieus. Mensen zoeken iets aparts, dat heeft Almelo met het water.

Openbare orde en veiligheid

De plannen van het college vinden wij toereikend. Nadrukkelijk merken wij op dat wij goed en meer cameratoezicht in de binnenstad zeker niet afwijzen.

Overig

Het wegonderhoud heeft op dit moment zichtbaar alle aandacht. Ga zo door!

Onderwijs, vraagt goede onderwijshuisvesting. Prima dat we hier onverminderd mee door blijven gaan ondanks bezuinigingen. Dat is andere steden wel anders.

Wij zien uit naar de nieuwe mobiliteitsvisie. De VVD vindt het belangrijk dat we vlot kunnen blijven doorrijden in de stad. Ook goede auto-bus-fiets- en treinverbindingen van en naar de stad, zomede van en naar bedrijfsterreinen, zijn noodzakelijk. Wij zouden de ontwikkeling van de Nedersaksenlijn toejuichen.

Verbonden partijen

Onder de benaming verbonden partijen vallen de vele samenwerkingsverbanden die Almelo met andere gemeenten is aangegaan, in een afzonderlijke juridische constructie zoals bijvoorbeeld op het gebied van gemeentelijke belastingen en recreatie. Bij deze de oproep om heel kritisch te kijken waar je met verbonden partijen kunt bezuinigen. Het is onverteerbaar dat wij fors moeten bezuinigen terwijl de verbonden partijen daar niet toe overgaan. Alsof zij een wereld apart zijn en niet de optelsom van de Twentse gemeenten die vrijwel allemaal met bezuinigingen worden geconfronteerd. Kan het college de raad ervan op de hoogte houden wat deze exercitie oplevert? Het liefst via een raadsbrief voor de behandeling van de Perspectiefnota volgend jaar.

Wij zijn tevreden over de verkoop aandelen Twence, en hopen dat we zo snel mogelijk in het belang van onze inwoners onder meer kunnen uitzien naar nascheiding van ons afval.